

Promoting the use of School Curriculum under the Jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Office Area 2

Rattanaorn Ninlapat¹ and Samak Waikhuntod²

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹E-mail: momaymt03@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-2234-6835>

²Corresponding E-mail: samak.waikhuntod2@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9968-0113>

Received 16/04/2024

Revised 05/05/2024

Accepted 22/07/2024

Abstract

Background and Aims: The purposes of this research are to: (1) study the level of promotion of the use of the curriculum of educational institutions under the Saraburi Primary Educational Service Office Area 2. (2) Compare the level of opinions of personnel regarding promoting the use of the curriculum in educational institutions under the jurisdiction of the Saraburi Primary Educational Service Office Area 2, divided by position. Size of the educational institution and work experience. (3) Study guidelines for developing and promoting the use of the curriculum of educational institutions under the Saraburi Primary Educational Service Office Area 2.

Methodology: The sample group in this research consisted of 317 personnel from educational institutions under the Saraburi Primary Educational Service Office Area 2, which were obtained from stratified random sampling. The tool used to collect data was a questionnaire with an IOC between 0.80 – 1.00. And had a reliability value of 0.91 including a structured interview. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test statistic, and F-test statistic.

Results: The results of the research found that: (1) promoting the use of the curriculum in educational institutions Under the jurisdiction of the Saraburi Primary Educational Service Office Area 2, overall and each aspect is at a high level. When considering each aspect, it was found that Promotion of the use of the curriculum in all aspects is also at a high level. (2) Comparison of promoting the use of the curriculum of educational institutions classified by position size of the educational institution and work experience found that there were no significant differences. (3) Guidelines for promoting the use of the curriculum in educational institutions. It was found that educational institutions should set guidelines for personnel to check the consistency of the curriculum. There are workshops on how to use the curriculum. Establish an academic center to support and promote the use of the curriculum. Including

training in developing measurement and evaluation tools. along with continuously checking the effectiveness of the quality of the curriculum.

Conclusion: Within the Saraburi Primary Educational Service Office Area 2, the assessment found that the educational institution's commitment to the curriculum is commendable. Demonstrate a deep understanding of all dimensions of curriculum use. The analysis also highlights consistency in promoting the use of the curriculum across educational contexts, with a focus on consistent policies and supporting frameworks. To guarantee the effectiveness and maintain the quality of operations.

Keywords: Curriculum Using Promoting; School Curriculum

การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

รัตนารณ์ นิลพัฒน์ และ สมัคร ไวยขุนทด

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการส่งเสริมการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 (2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยแบ่งตามตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน (3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบุคลากรจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 317 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 รวมถึงแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และสถิติทดสอบเอฟ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า (1) การส่งเสริมการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การส่งเสริมการใช้หลักสูตรในทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน (2) การเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (3) แนวทางในการส่งเสริมการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางให้บุคลากรตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตร มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร รวมถึงอบรมการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล พร้อมทั้งตรวจสอบประสิทธิผลของคุณภาพหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

สรุปผล: ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การประเมินพบว่า สถาบันการศึกษา มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามหลักสูตรอย่างน่ายกย่อง แสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในทุกมิติของการใช้หลักสูตร นอกจากนี้ การวิเคราะห์ยังเน้นถึงความสอดคล้องในการส่งเสริมการใช้หลักสูตรในบริบทต่างๆ ของสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับนโยบายที่สอดคล้องกันและกรอบการทำงานที่สนับสนุน เพื่อรับประกันประสิทธิผลและการรักษาคุณภาพของการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การส่งเสริมการใช้หลักสูตร; หลักสูตรสถานศึกษา

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและกลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวันและการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้า การบริการ และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่นำมาใช้ในยุคดิจิทัลได้กลายเป็นหัวใจสำคัญของหลายองค์กร ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงต้องมีการวางแผนและเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกระดับมีความรู้และทักษะที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และพร้อมที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการทำงานของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นิตยา สุริน, 2565)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคล โดยหัวใจหลักของการศึกษาคือหลักสูตร ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรที่ดีต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมือง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักการสำคัญในการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิและโอกาสอย่างเท่าเทียม โดยยึดหลักการศึกษาลดข้อจำกัด ให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ การจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน พัฒนาทักษะและกระบวนการคิด โดยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ นอกจากนี้ การสร้างประสบการณ์จริงผ่านการปฏิบัติ และการฝึกทักษะควรมีการสอดแทรกทั้งวัฒนธรรมและความรู้ที่มีในท้องถิ่นควบคู่ไปกับความรู้สากล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาความสามารถในทุกด้าน ทั้งวิชาการ ทักษะชีวิต และความดีงาม สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่สุจริต และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม แหล่งที่อยู่อาศัย ชุมชน และปัจจัยต่าง ๆ รวมถึงปัญหาในท้องถิ่น อีกทั้งควรสอดแทรกความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือจุดเด่นของสถานศึกษาในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับ สำหรับหลักสูตรระดับอุดมศึกษา นอกจากจะมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพขั้นสูงแล้ว ยังเน้นการค้นคว้าและวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสังคม โดยสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดกับผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อพัฒนาศักยภาพสูงสุดตามความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล หลักสูตรจึงต้องถูกออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มที่ (อวัศยา แสงทอง, 2564)

ดังนั้น สถานศึกษาจึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเฉพาะของตนภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลาง โดยครอบคลุมภาระงานทุกด้านของการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้สาระของหลักสูตรจะถูกปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์เฉพาะของแต่ละสถานศึกษา การดำเนินการให้หลักสูตรสถานศึกษาประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (จักรพรรดิ ชื่นภิรมย์, 2565) เป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษามีบทบาทหลักในการออกแบบและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พร้อมทั้งนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนว่า ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ อีกทั้งมีสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่คาดหวังในการพัฒนาเยาวชนของชาติ นอกจากนี้ หลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรักและความผูกพันต่อบ้านเกิดเมืองนอน รวมถึงมีบทบาทในการร่วมพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ชนาพร เมฆติ (2565) ได้ทำการศึกษา การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา 2. แนวทางบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า มีแนวทางสำคัญประกอบด้วย ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3 แนวทาง ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3 แนวทาง ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4 แนวทาง ด้านการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา 4 แนวทาง และด้านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3 แนวทาง

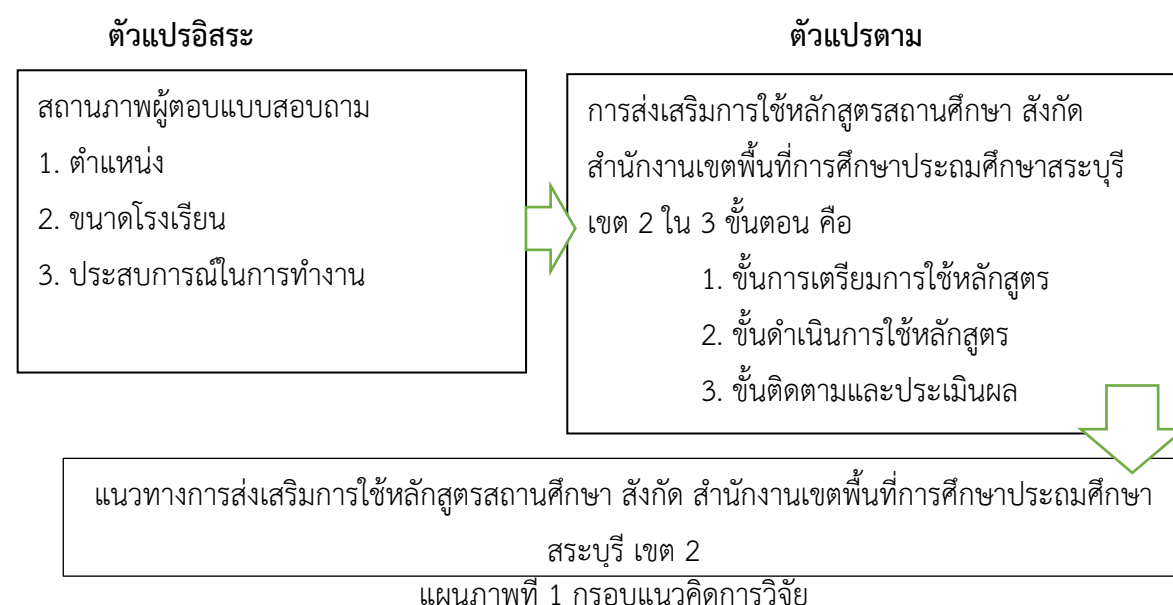
ทรายทอง ไข่ขันติ (2566) ได้ทำการศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอบ้านธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำกับดูแลคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอบ้านธิ

บ้านธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า 1) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ควรบูรณาการหลักสูตรให้เข้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของแต่ละรายวิชา 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรสถานศึกษา ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ 4) ด้านการกำกับดูแลคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล 5) ด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูได้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา

ยุทธชัย ราชดา (2566) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกำกับดูแลคุณภาพ มีความต้องการจำเป็นในการดำเนินการมากที่สุด 2. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ จำนวน 4 ด้าน 39 แนวทาง โดยผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางการพัฒนา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตามกรอบแนวคิดของ โบแชมป์ (Beauchamp, 1975) ใน 3 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร 2. ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร 3. ขั้นติดตามและประเมินผล ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 1,814 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 317 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของ โบแชมป์ (Beauchamp, 1975) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2556)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยการพัฒนาแบบสอบถามมาจากของ สงกรานต์ เรืองประทีป (2559)

3.1.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00

3.1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3.1.6 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

3.1.7 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

3.1.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ ศึกษาต่อไป

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสัมภาษณ์

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ข้อ

3.2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ ศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 317 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขต ที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA)

5.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	41	12.90
ครูผู้สอน	276	87.10
2. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	72	22.70
ขนาดกลาง	146	46.10

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ขนาดใหญ่	99	31.20
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	88	27.80
10-15 ปี	118	37.20
มากกว่า 15 ปี	111	35.00
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 276 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 87.10 และมีผู้บริหาร จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 เมื่อพิจารณาจากขนาดของสถานศึกษา พบว่าส่วนใหญ่สังกัดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมาเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 และสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 10-15 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20 ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร	4.11	0.40	มาก	2
ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร	4.09	0.35	มาก	3
ขั้นติดตามและประเมินผล	4.12	0.41	มาก	1
โดยรวม	4.11	0.39	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.11; S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านของการส่งเสริมการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

ด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.12; S.D. = 0.41) ด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.11; S.D. = 0.40) และด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.09; S.D. = 0.35)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

การส่งเสริมการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	ผู้บริหาร n=41		ครูผู้สอน n=276		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร	4.07	0.34	4.11	0.40	-0.607	0.544
ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร	4.09	0.29	4.09	0.36	0.065	0.989
ขั้นติดตามและประเมินผล	4.04	0.39	4.13	0.42	-1.305	0.193
โดยรวม	4.07	0.34	4.11	0.39	-0.913	0.362

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ($\bar{X}$ = 4.11; S.D. = 0.39) สูงกว่าผู้บริหาร ($\bar{X}$ = 4.07; S.D. = 0.34) แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในระดับความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนและผู้บริหาร

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.144	2	0.072	0.459	0.632
	ภายในกลุ่ม	49.334	314	0.157		
	รวม	49.479	316			
ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.506	2	0.253	2.082	0.126
	ภายในกลุ่ม	38.193	314	0.122		
	รวม	38.700	316			
ขั้นติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.427	2	0.214	1.244	0.290
	ภายในกลุ่ม					

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
โดยรวม	ภายในกลุ่ม	53.929	314	0.172		
	รวม	54.356	316			
	ระหว่างกลุ่ม	0.327	2	0.164	2.027	0.133
	ภายในกลุ่ม	25.367	314	0.081		
	รวม	25.694	316			

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.694	2	0.347	2.235	0.109
	ภายในกลุ่ม	48.784	314	0.155		
	รวม	49.479	316			
ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.075	2	0.037	0.305	0.738
	ภายในกลุ่ม	38.625	314	0.123		
	รวม	38.7	316			
ขั้นติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.108	2	0.054	0.311	0.733
	ภายในกลุ่ม	54.249	314	0.173		
	รวม	54.356	316			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.093	2	0.047	0.571	0.566
	ภายในกลุ่ม	25.601	314	0.082		
	รวม	25.694	316			

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่าง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า

3.1 ด้านขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร สิ่งที่ต้องดำเนินการคือ สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางให้บุคลากรทำการตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร เช่น จุดประสงค์การเรียนรู้, เนื้อหาสาระ, กิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้, และการประเมินผล นอกจากนี้ ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการใช้หลักสูตรตามลำดับ

3.2 ด้านขั้นการดำเนินการใช้หลักสูตร ควรจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร และมีการอบรมการสร้างเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตร ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

3.3 ด้านขั้นการติดตามและประเมินผล ควรดำเนินการตรวจสอบประสิทธิผลของคุณภาพหลักสูตร โดยสถานศึกษาและบุคลากรควรวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรร่วมกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง "การดำเนินงานด้านสถานศึกษาพลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2" ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษาที่ช่วยเพิ่มคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชนาพร เมฆดี (2565) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง ซึ่งอาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หนึ่งในปัจจัยสำคัญคือการบริหารจัดการให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องและเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ การศึกษาของพัชรินทร์ ศิริสุข (2563) เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ณ สถานศึกษาวัดใหม่ช่องลม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ข้าราชการครูมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระการอบรมของข้าราชการครูอยู่ในระดับมาก 3) ข้าราชการครูมีพฤติกรรมการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่อยู่ในระดับมาก 4) ผลลัพธ์ที่มีต่อสถานศึกษาวัดใหม่ช่องลม ข้าราชการครูอยู่ในระดับมากที่สุดและนักเรียนอยู่ในระดับมาก 5) ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ณ สถานศึกษาวัดใหม่ช่องลม จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

3. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง ซึ่งอาจเป็นผลจากสถานศึกษาทุกแห่งมีเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไป โดยหลักสูตรของแต่ละสถานศึกษาจะสะท้อนถึงความต้องการและบริบทของสถานศึกษาที่นั้น ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาโดยมงคล หมู่มา (2560) เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถภาพในการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้อิงมาตรฐานสำหรับบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยหลายประเด็น เช่น ความเป็นมาของหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมาย หัวข้อวิชาการ โครงสร้าง และแนวทางการฝึกอบรม รวมไปถึงการใช้สื่ออุปกรณ์และการประเมินผล ซึ่งทุกประเด็นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน การทดลองใช้หลักสูตรพบว่า สมรรถภาพในการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้อิงมาตรฐานหลังจากทดลองใช้มีการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยคะแนนผลงานการพัฒนาหลักสูตรและการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก และค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบการเสริมสร้างสมรรถภาพในการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้อิงมาตรฐานสำหรับบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างเช่นกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง ซึ่งอาจเป็นผลจากเป้าหมายหลักของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม ดังนั้น การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จในทุกๆ ระดับ ในการศึกษาของพัชรินทร์ ศิริสุข (2563) เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษา วัดใหม่ช่องลม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ข้าราชการครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในระดับมาก 2) ผลการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระการอบรมของข้าราชการครูอยู่ในระดับมาก 3) ข้าราชการครูมีพฤติกรรมการนำความรู้ไปใช้ในปฏิบัติงานในระดับมาก 4) ผลลัพธ์ที่มีต่อสถานศึกษาวัดใหม่ช่องลม พบว่า ข้าราชการครูอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนอยู่ในระดับมาก 5) ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างเช่นเดียวกัน

5. แนวทางการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้: 1) ด้านขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร: ควรให้สถานศึกษากำหนดแนวทางการตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร เช่น จุดประสงค์การเรียนรู้, เนื้อหาสาระ, กิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้, และการประเมินผล สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร: สถานศึกษาควรจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยการอบรมและการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตร รวมถึงการส่งเสริมการเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านขั้นติดตามและประเมินผล: ควรให้สถานศึกษาทำการตรวจสอบประสิทธิผลของคุณภาพหลักสูตร พร้อมทั้งนำปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตรมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาทาง

แก้ไข การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษาควรเริ่มต้นจากการพิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์การเรียนรู้, เนื้อหา, กิจกรรมการเรียนการสอน, และการวัดผลการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเชื่อมโยงกับการศึกษาในกรอบแนวทางของ ศิวัชลักษณ์ มหาชัย (2565) ที่กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม, เศรษฐกิจ, เทคโนโลยี, และการเมือง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยคำนึงถึงการจัดการศึกษาที่เน้นความเป็นไทย, ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ, และการพัฒนาชุมชน. ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องมีหลักสูตรที่สามารถพัฒนาตามบริบทของแต่ละแห่งได้ภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตอบสนองต่อปัญหาในชุมชนและสังคม พร้อมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านขั้นการเตรียมการใช้หลักสูตร สถานศึกษาต้องมีการประชุมชี้แจงสาระสำคัญและแนวทางการปฏิบัติในการใช้หลักสูตร เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ได้ถูกต้อง

1.2 ด้านขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร สถานศึกษาควรจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1.3 ด้านขั้นติดตามและประเมินผล สถานศึกษาควรดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรของบุคลากร เพื่อใช้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารและการจัดการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของสำคัญของผู้เรียน

2.2 ควรศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2.3 ควรศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามทฤษฎีของครู

เอกสารอ้างอิง

จักรพรรดิ ชื่นภิรมย์. (2565). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยนครราชสีมา. นครราชสีมา.

ชนาพร เมฆดี. (2565). การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(4), 160 – 173.

- ทรายทอง ไข่ขันติ. (2566). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบ้านธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. *วารสาร มจร วิชาการล้านนา*, 12(1), 48 – 58.
- นิตยา สุริน. (2565). การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการเปลี่ยนสู่ยุคดิจิทัล : กรณีศึกษาสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล สำนักงานศาลยุติธรรม. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ ศิริสุข. (2563). การประเมินผลโครงการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม สังกัดกรุงเทพมหานคร ครูสุภาวทยาจารย์. *วารสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู*, 1(3), 109 – 119.
- มงคล หมุ่มมาก. (2560). การเสริมสร้างสมรรถภาพการพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้อิงมาตรฐานสำหรับบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 2(4), 28 – 44.
- ยุทธชัย ราชดา. (2566). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 7(1), 651 – 665.
- ศิวะลักษณ์ มหาชัย. (2565). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 5(2), 168 – 185.
- สงกรานต์ เรืองประทีป. (2559). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี.
- อวัศยา แสงทอง. (2564). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์). กรุงเทพฯ: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Beauchamp. G.A. (1975). *Curriculum Theory*. 3rd ed. Wilmette Illinois: The Kagg Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

